

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 86:

Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og lov om en børnefamilieydelse.

Af Agerschou (SF) m.fl.

(Fremsat 10/11 88).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Aase Olesen):

SF foreslår, at man i børnetilskudslovens § 5, stk. 1, nr. 4, sletter ordene »eller i øvrigt forsøges af offentlige midler«, og at de tilsvarende ord udgår i børnefamilieydelseslovens § 2, nr. 4.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er det en genfremsættelse af to lovforslag, der blev fremsat den 10. februar 1988, og som var til første behandling den 24. februar 1988 under den tidligere regering. Lovforslagene nåede ikke at blive færdigbehandlet inden valget.

Børnefamilieydelsesloven hører under Skatteministeriet og er et led i skattereformen, men betingelserne for udbetaling af børnefamilieydelsen er i meget væsentligt omfang de samme som betingelserne for udbetaling af børnetilskud i henhold til børnetilskudsloven. Dette gælder bl.a. den betingelse, SF's lovforslag retter sig mod, og vi kan derfor drøfte de to led i forslaget under ét.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, går det primært ud på at gøre det muligt at udbetale børneydelserne til børn, selv om de har længerevarende ophold på sygehus.

Ifølge Sikringsstyrelsens vejledning om børnetilskudslovens § 5, stk. 1, nr. 4, anses et barn

for forsøret af offentlige midler under et sygehusophold, der påregnes at blive af længere varighed, og det vil efter praksis sige mere end ca. 2 måneder.

I Skatteministeriets cirkulære vedrørende børnefamilieydelseslovens § 2, nr. 4, er der henvist til den praksis, der følges med hensyn til børnetilskud.

Betingelsen, at barnet ikke må være forsøret af offentlige midler, hvis det skal have børnetilskud, blev ikke indført med den nuværende børnetilskudslov, som trådte i kraft 1. juli 1987. Også i den oprindelige børnetilskudslov, som trådte i kraft i 1970, var dette en af betingelserne for at få børnetilskud.

Også af cirkulærerne til den gamle lov fremgik det, at indlæggelse på sygehus el.lign. af mere end midlertidig karakter var at betragte som forsørgelse af offentlige midler.

Baggrunden for reglerne om, at der ikke er ret til børneydelserne, når barnet i det væsentlige er forsøret af offentlige midler, er, at børneydelserne ikke dækker alle udgifterne ved et barns forsørgelse. Man har derfor antaget, at forældrenes økonomiske lettelse ved et barns længerevarende ophold uden for hjemmet for offentlig regning, f.eks. på en observationsskole eller på et sygehus, i de normale tilfælde svarer til de tilskud, der falder bort.

Der er således tale om regler, der går ud på at undgå, at der ydes hjælp af to forskellige offentlige kasser til det samme formål, det, man kalder dobbelt forsørgelse. Reglerne har intet med brugerbetaling at gøre, sådan som det påstås i bemærkningerne til det foreliggende lovforslag.

SF har fremhævet konsekvenserne af, at retten til børnetilskud i et kvartal afhænger af, om barnet er forsøret af offentlige midler den første dag i kvartalet. Da børnetilskud udbetales kvartalsvis på bestemte datoer via edb, har det af administrative grunde altid været sådan, at retten til at modtage børnetilskud skal være opfyldt ved begyndelsen af det første døgn i kvartalet. Man lagde allerede ved gennemførelsen af den første børnetilskudslov vægt på at have en enkel regel, som var til at administrere for kommunerne. Skulle der være specielle situationer, hvor denne regel ville betyde, at en familie kunne komme i økonomisk klemme, er der mulighed for at yde kontanthjælp efter bistandslovens regler om enkeltudgifter eller om særlige udgifter til børn.

[Socialministeren]

Ved førstebehandlingen af de tilsvarende lovforslag den 24. februar 1988 gik alle partier bortset fra forslagsstillerne og Fælles Kurs imod forslaget, men nogle partier stillede sig positivt over for, at man under udvalgsarbejdet ville søge at få uddybet, hvilket omfang de beskrevne problemer havde. Således gik jeg selv på Det Radikale Venstres vegne ind for, at vi under udvalgsarbejdet ville se på, om 2-måneders-grænsen administreredes rimeligt.

Socialministeriet foranledigede derefter en undersøgelse, hvorefter et udsnit af landets kommuner blev spurgt om administrationen af reglerne. Efter denne undersøgelse ser det ud til, at børneydelser til børn, der indlægges med psykiske lidelser, inddrages i lidt større omfang end ydelser til børn, der indlægges med somatiske lidelser, hvilket kan skyldes, at børn med psykiske lidelser ofte er indlagt i længere tid. Men generelt viser undersøgelsen, at børneydelsen kun inddrages i beskedent omfang.

På den baggrund synes det næppe at have større praktisk betydning, om børneydelser inddrages efter indlæggelse i to eller flere måneder. Det ville også være principielt betænkeligt at udvide perioden. Allerede 2-måneders-reglen er et brud på det almindelige princip om, at der ved vurderingen af, om et barn er anbragt efter bilstandsloven eller i øvrigt er forsørget af offentlige midler, ikke tages hensyn til varigheden af anbringelsen.

Regeringen mener således ikke, at man skal give afkald på princippet om at undgå dobbeltforsørgelse, og vi må derfor afvise SF's lovforslag.

Qvist Jørgensen (S):

Jeg skal så for tredje gang melde afbud fra en af vore ordførere, denne gang fru Jytte Andersen, og på hendes vegne give udtryk for sympati for dette SF-forslag. Vi synes – og det så vi jo også under det ikke helt færdiggjorte udvalgsarbejde – at der kan forekomme urimeligheder. Der er jo tale om en begrænset fremsættelse og en sorteret genfremsættelse af et i øvrigt sympatisk forslag, hvor man i forhold til det tidligere forslag har fundet nogle af de ømmeste punkter frem og vel også netop de punkter, som socialministeren refererer til at der var en rimelig positiv tilslutning til bortset fra de to nævnte partier fra før.

Vi havde, synes jeg, et nyttigt udvalgsarbejde sidste gang, men det blev ikke gjort færdigt, og det er vel forslagsstillerens ønske med dette forslag, at vi får det gjort færdigt på nogle af de konkrete punkter, hvor forslagsstillerne har fornemmet at der er mulighed for at få et flertal for at få fjernet nogle ting. Vi må ikke glemme, at uanset at det måske nok er et temmelig barsk eksempel, SF har fundet frem, er der faktisk tale om, at det kan komme til at koste i hvert fald en enlig forsørger op mod 5.000 kr. i løbet af et kvartal at have et barn indlagt på et sygehus, og vi er enige med SF i, at det er rimeligt at gå ud fra, at der i hele indlæggelsesperioden er tale om forskellige udgifter.

Jeg skal nok lade være med at kaste diskussionen om brugerbetaling ind på bordet her, men jeg kender i hvert fald ikke nogen situation, hvor der ikke har været afledede udgifter for familien ved et barns indlæggelse på hospital.

Jeg er enig i, at selve begrebet dobbeltforsørgelse er et begreb, som vi også sidste gang havde megen glæde af, til gavn for stort set ingen, i hvert fald med hensyn til konsekvenser, men vi mangler nok også at få diskussionen gjort lidt mere færdig.

Vi er også enige i, at de meget skarpe grænser, der er i den eksisterende ordning, kan forekomme meget barske, og også dem vil vi gerne være med til at se på.

Konklusion: Vi synes, at SF har pillet de dele ud af forslagene fra sidst, som der kunne være mulighed for at få flertal for til gavn for børnefamilier.

Lizzie Lichtenberg (KF):

Som nævnt er det en genfremsættelse af noget fra de forslag, der forelå sidste gang, og jeg vil her sige, som vi også gjorde det fra konservativ side sidste gang, at vi betragter det som et spørgsmål om dobbeltforsørgelse. At kalde dette brugerbetaling synes jeg er temmelig søgt, men det må være et af de modeord, der nu er kommet frem.

Vi mener fortsat, det er rimeligt, at man ikke opretholder dobbeltforsørgelse i en længere periode, og det er netop, fordi der kan opstå problemer for familier, at man skal prøve at få en lovgivning, som kan tage hånd om dem. Ved at gennemføre L 86 bliver det jo alle, der kom-

[Lizzie Lichtenberg]

mer ind under denne lovgivning. Vi vil hellere tage individuelle hensyn og hjælpe den enkelte, når der kommer nogle problemer.

Jeg kan i øvrigt tilslutte mig ministerens analyse af hele dette lovforslag og de konsekvenser, det måtte have, og derfor må vi på det foreliggende grundlag afvise det.

Jane Oksen (FP):

Jeg skal ikke forlænge debatten. Ministeren har på så udmærket vis redegjort for lovforslaget, der jo er en genfremsættelse, og også for udvalgsarbejdet. I Fremskridtspartiet har vi aldrig nogen sinde betragtet børnetilskud, børneydelser og den slags som en totalforsørgelse, men kun som et tilskud, og derfor mener vi, at man med den ringe brug, der har været gjort af ordningen, godt kan forsvare at sige nej til dette forslag. Det vil vi derfor gøre fra Fremskridtspartiets side.

Jørgen Winther (V):

I overensstemmelse med Venstres holdning til den første fremsættelse af disse forslag om ændringer, kan vi heller ikke denne gang tiltræde dem, eftersom de aktuelle forhold ikke adskiller sig fra forholdene i vinteren 1987.

Et af den borgerlige regerings vigtigste mål i bestræbelserne for at sænke de offentlige udgifter er at hindre, at ydelser tildeles personer, der ikke har faktisk eller reelt behov derfor. Socialpolitikken skal derfor ophæve uheldige forskelle mellem syge og raske, mellem enlige forsørgere og forsørgere i fællesskab, mellem børnefamilier og familier uden børn, og den skal i højere grad end hidtil gøres til genstand for en kritisk vurdering af begrebet behov og ikkebehov. Et vigtigt led i denne politik er bl.a. at undgå det, der bliver kaldt dobbeltforsørgelse.

Venstre kan ikke støtte det foreliggende lovforslag.

Agerschou (SF):

Jeg vil godt starte med at sige, at jeg faktisk bedre kunne lide socialministerens taler i Folketinget, da hun var fru Aase Olesen; det må jeg indrømme.

Som flere har bemærket, er der tale om genfremsættelse af et forslag, som på grund af val-

get ikke blev færdigbehandlet i Folketingets Socialudvalg. Nu vil jeg ikke gentage debatten fra foråret – det vil der heller ikke komme noget kvalificeret ud af på dette tidspunkt, så vidt jeg kan se på de folk, der er på vej ud ad døren – men jeg vil godt resumere, at vi stadig væk regner det for et problem, at f.eks. en enlig forsørgere kan risikere at miste godt 4.800 kr. i et kvartal, hvis den pågældendes barn er indlagt på hospital. Det er, som hr. Qvist Jørgensen sagde, et barsk eksempel, men vi ved faktisk, at det er forekommet.

Når der argumenteres for bestemmelsen, så argumenteres der bl.a. med dobbeltforsørgelse, og det er efter vores opfattelse et diskutabelt begreb. Og når jeg hører socialministeren, kunne jeg godt overveje at stille en forespørgsel om, hvad der egentlig efter socialministerens opfattelse er indeholdt i begrebet dobbeltforsørgelse. Men jeg lover ikke noget.

Jeg mener imidlertid ikke, at begrebet dobbeltforsørgelse kan bruges i de tilfælde, lovforslaget drejer sig om, for et barn modtager kun kost på et hospital, mens børneydelserne er beregnede til mange andre ting, f.eks. tøj, og vi mener ikke, det er rimeligt, at familier med langtidssyge børn også skal have økonomiske problemer.

Så siger socialministeren, at det ikke har større praktisk betydning, at perioden udvides fra 2 til 6 måneder. Det var i øvrigt en af de ting, et flertal var på vej til at gå ind for i foråret. Men hvad menes der nu med praktisk betydning? Jeg kan garantere for, at det i hvert tilfælde har praktisk betydning for de familier, de få familier, det går ud over.

Vi må se i øjnene, at vi ikke kommer igennem med forslaget. Og dog – det ved jeg da for øvrigt ikke, for jeg har bemærket, at både CD's og Kristeligt Folkepartis ordførere har forladt salen, er faldet omkuld, så det kunne da være, at der vil vise sig et flertal for forslaget.

Vi vil arbejde videre med det og bl.a. indkalde socialministeren til et samråd, hvor vi nærmere kan drøfte det, socialministeren var inde på, da hun var fru Aase Olesen, nemlig om man skulle overveje at udvide perioden fra 2 til 6 måneder, og hvilke konsekvenser det i givet fald ville have.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 23. november 1988, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 21.07
